

Centaurea montana (Chrupa horská)

synonyma: *C. var. alba*, *Cyanus montanus*

čeleď: Asteraceae

oblasti: Aljaška, Alpy, Britská Kolumbie, Česká republika, Francie, Idaho, Irsko, Itálie, Katalánsko, Maine, Michigan, Minnesota, Montana, Německo, New Hampshire, New York, Newfoundland, Nový Brunšvik, Ontario, Oregon, Pennsylvania, Pyreneje, Quebec, Slovensko, Švýcarsko, Utah, Washington, Wisconsin, Wyoming

Roste v horách jižní a střední Evropy jako trvalka, občas i v trsech. Dorůstá výšky 30 - 60 (i 75)cm. Vytváří podzemní plazivý oddenek. Lodyha je pokrytá velkým množstvím malých chloupků. Listy jsou kopinaté, světle zelené a opadavé, 8 - 15cm dlouhé, 1 - 5cm široké, také plstnaté. Kvete modrými, středové fialovými (i růžovými nebo bílými) květy v úborech o průměru 5cm, přívěsky prostředních zákrovních listeny jsou černě až tmavěhnědě brvitě, nepravidelně zubaté, max. dlouhé jako šířka přívěskového lemu. Patří mezi chráněné druhy C2. Využívá se v léčitelství. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba' - výška 70cm; květy bílé
- 'Gold Bullion' - listy žluté
- 'Grandiflora' - výška 50cm; květy modrofialové
- subsp. *lingulata*
- subsp. *mollis* (Chrupa horská měkká) - Slovensko; výška 30 - 60cm; přívěsky zákrovních listeny nebrvitě, pouze se zuby kratšími než šířka přívěskového lemu; světlé lesy a okraje
- subsp. *montana* (Chrupa horská pravá) - výška 30 - 80cm; přívěsky zákrovních listenů brvitě zubaté s brvami stejné délky jako šířka přívěskového lemu; okraje lesů, horské nivy
- 'Purham Variety' - výška 70cm; květy fialové
- subsp. *semidecurrens*

Vyhovuje jí plné slunce nebo částečný polostín a sušší půda bohatá na živiny v lesích, mýtinách, horských loukách, okrajích cest, atp. Dobře snáší sucho. Při odstraňování květů dokáže ještě téhož roku znovu vykvést.

Množí se semeny nebo dělením trsů.

<https://www.rostliny.net/>